

Novela energetického zákona a činnosti Operátora trhu v sektoru plynárenství

Ing. Jiří Šťastný, Operátor trhu s elektřinou, a.s.

Vláda ČR schválila v červenci novou podobu energetického zákona, jehož předkladatelem je ministerstvo průmyslu a obchodu a Energetický regulační úřad. Cílem novely je kromě odstranění již překonaných ustanovení zejména zapracování směrnic a nařízení EU do české legislativy a zajištění vyšší míry liberalizace a usnadnění podnikání v energetice. Významnou změnu představuje také sloučení činností Operátora trhu s elektřinou s činnostmi na trhu s plynem do jedné instituce – Operátora trhu.

Ve vztahu ke stávajícím činnostem společnosti Operátor trhu s elektřinou má schválená novela energetického zákona velký význam, protože výrazně rozšiřuje oblast působnosti společnosti do sektoru plynárenství. Jedná se o logický krok v zemi, která má zřízenou instituci Operátora trhu jako neutrální tržní místo, zodpovědné za infrastrukturu podporující zvolený model obchodování s elektřinou.

Společné obchodování s elektřinou a plynem je v současnosti realitou. Energetické trhy se v celé Evropě prudce vyvíjí, roste počet účastníků obchodování, stále více obchodují s energií také finanční instituce a obchod s energetickými komoditami - elektřinou, plynem, ropou a povolenkami na emise skleníkových plynů, se propojuje. Vládou schválené znění energetického zákona představuje z tohoto pohledu významný krok směrem k liberalizaci, protože obory, které principiálně fungují podobně, mají také principiálně shodná tržní pravidla. Vedle podpory migrace zákazníků mezi obchodníky s využitím jednoho informačního systému lze docílit synergických efektů při správě, administraci a účtování finančních operací jednotlivých účastníků trhu, kdy velký počet z nich působí v obou sektorech. V neposlední řadě je možné použít jeden společný informační systém rovněž pro organizování krátkodobého obchodování s oběma komoditami. Takovéto propojení není v Evropě ničím neobvyklým.

Centrální systém Operátora trhu s elektřinou představuje masivní a sofistikovaný nástroj a jeho uzpůsobení a využívání pro potřeby plynárenství je možné a účelné. Technologie pro správu dat, tzv. centrum datových služeb, je v ČR jednoznačně akceptovaným řešením pro elektřinu, které více než obstojí v mezinárodních srovnáních. Navíc vstup do oboru plynárenství přichází v okamžiku, kdy systém operátora trhu s elektřinou prochází inovací a dá se předpokládat, že využitím stávající technologie pro zpracování dat v plynárenství lze docílit velkého množství synergických efektů v jedné obchodní společnosti, vlastněné a kontrolované státem, kde akcionářská práva vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu a probíhající procesy jsou regulovanou činností v kompetenci a pod dohledem Energetického regulačního úřadu.

Centralizace sběru a vyhodnocování dat o chodu energetické soustavy, stejně jako bilancování elektřiny a plynu jako komodit, je z pohledu zvýšení transparentnosti určitě vhodné provádět na jednom místě. Toto místo by mělo být místem neutrálním, nezávislým na výrobcích, provozovatelích přepravních, přenosových a distribučních soustav a obchodnících, zejména v zájmu zajištění vyšší bezpečnosti a spolehlivosti energetické bilance země a informační hodnoty pro regulační orgán a státní správu. Výsledky sedmiletého působení operátora trhu s elektřinou v elektroenergetice jsou zárukou zajištění transparentních tržních pravidel také v oblasti plynárenství.